

B.D.I.C



# terra lliure

MENSUEL  
PRIX : 1,00 F.

Bulleti interior de l'Agrupació  
Catalana C.N.T. (Exterior) — 3<sup>a</sup> època

Paris, Març - Abril 1983.  
n° 78.

## TOT ES LLIGAT

Oservacions (o bé) Analitzant el  
6<sup>o</sup> Congrés

El desenvolupament del 6<sup>o</sup> Congrés fou de molta concurrència en intervencions, al llarg del seu cours, es va poder observar el fervor de les delegacions defensant els acords que sotmeten.

S-ha dit, que tot gira an torn de dues tendències, encara que si bé aquestes inclinacions sempre s'han manifestat en el transcurs de la seva història, no tenien aquesta vegada el caràcter de reformisme com l'any 1933, fou el Trentisme, o el 45 presentat amb l'enganyfa de: «Amb Espanya o contra Espanya». Aquí ja sortits del 5<sup>o</sup> Congrés, no es discutia ni els principis ni les finalitat de la C.N.T., qque són sempre les mateixes, si no les tàctiques a adonar, car els qui no compartien aquest criteri ja l'abandonoren, veient que el que pretenien fer, desvirtuant la trajectòria no era possible a la Confederació; sabien que l'actitud nostra no s'assemblava a cap d'altra.

La nit passada per discutir el punt clau, valia la pena de no aclucar l'ull, escoltant un derrox d'oratória que serà difícil reveure, repetició de temes, arguments molt amples, exposició d'idees i esperances, afirmacions i aclaracions, tempesteositat i serenitat, duraren 17 hores; al meu criteri el mètode emprat de funcionament era per a prestar-se a desconcertar una bona part del congrés, la resistència d'alguns va cedir, direm també que la majoria dels invitats i observadors aguantaren tota la nit com nosaltres, l'organització de l'exterior, que no diguerem ni piu.

Estaria inclinat a pensar que no eren dues les tendències al Congrés, sinó tres, car si bé, l'organització de l'exterior quedem «integrats», no és menys veritat que aquesta sola designació, ja fa un distingo entre companys; malgrat el nostre acord voluntari de no participar en els assumptes purament laborals. ¿Qui podria determinar i delimitar on comencen i acaben aquestes qüestions? S'hauria hagut d'evitar aquesta desagradable impresio d'haber dues classes d'afiliats, durant 40 anys de la nostra persistència per la causa, mal que sapiguen, l'exil Confederal no posa

(pasa a la plana 2.)

## ELS CAMINS DE LA LLIBERTAT

Intelligent. Imaginatiu. Somniador. Creatiu. Qualitats de l'home. Elevadas totes. Des hi va donar Natura.

Amb el seu pensament i la facultat de parlar, trausmet les idees que li dona el món que viu tots els dies. I que amb responsabilitat, o sense, ajuda a nodificar amb les seves experiències, per donar-ho a les altres generacions.

L'home, sempre viu dintre del món de les sevas interpretacions i opinions. Personals o col·lectives. Els canvis són permanents, entre els esdeveniments històrics, les realitats socials i les noves descobertes. Tot el que neix i té vida, creat pel quadre de les civilitzacions. L'esperit i l'ànima dels l'idealistes i dels creadors.

Totas les etapes del desenvolupament humà, són inscrites dins de la història de l'humanitat. Amb una rigorosa paciència i tranquil anàlisis, arribem a trobar una «selecció» natural de les idees.

Lluita constant per a fer-les viure i triomfar. Però en el procés del temps, les que han de morir, desapareixen en el seu dia per sempre.

Incessant formació i perfeccionament que dona el resultat de la confrontació eterna i continuada.

Motius, pels quals, organitzacions com la C.N.T. i els moviments llibertaris, que venen en linea drete de la filosofia àcrata, no tenen més remei que passar pel garbell, discutir i comparar, el temps, l'època, les idees, tot analitzant la seva capacitat d'adaptació a un món nou, que si bé ens porta coses bones, són moltes les dolentes i equivocades, menaçant tot el bo de la mateixa de la mateixa història dels homes que lluitaren tota una vida per edificar un món nou, més just i més igual. Un món de bondat, d'altruisme. De fraternitat.

Ni els Faraons de les vores del Nil, ni les seves estructures administratives, ni les religions, sobreviuen. Ni els Deus de l'Olimp grec, o de Roma, evitaren les seves vicisituds polítiques, ni la caiguda total de les «voluntats divines».

Sols el camí, vers la llibertat, és el pensament que sempre ha marcat l'historial de l'home.

Espartacus, té més importància que Juli César, Alexandre, o Napoleó. Entre altres...

Les religions de tots els pobles de la terra, amb tots els seus mites, mal-

grat les seves influències polítiques, socials, econòmiques i humanes, perderem la llur força fins que moriren del tot. Malgrat el seu absolutisme i intolerant autoritat inhumana. Jamai acceptada pels lluitadors de la llibertat.

No hi ha cap dubte, que el cristianisme i les seves esglésies, també seguiran el curs del seu destí i desapareixeran com les altres.

El pensament de les noves generacions, és l'herència de tot un passat de lluita, d'esforços, de penes, sufriment i sang per poder ésser lliures. I per molt que facin la gent del mal, ja no podran mai més anar enrera en aquest sentit.

Ni els mateixos professionals de l'estola, del militarisme, del capital, dels governs i dels Estats, creuen el que diuen i defensen.

Com diu l'enciclopèdia anarquita: **Benestar per tots els homes. Llibertat per tots. Res per la força. Tot per el lliure acord ;**

Afirmació que s'haurà de tenir en compte en el proper comici de la C.N.T. Per petit que sigui el «mini congrés». Del contrari, malament aniriam.

**Aquest és l'ideal dels anarquistes.** No existeix res més precís, més humà, ni més elevat.

Camins de la llibertat, que la humanitat conquerirà poc a poc, però segur. Creència, abnegació i voluntat per la lluita.

Poc materialisme i molta generositat ideològica, que dona, afecció, comprensió i amor a les idees i els homes.

Vicenç SOLER \*

40P 10112

# Qui són els qui diuen que a Espanya amb en Franco es vivia millor?

Amb la seva mort va arribar la «democràcia», amb els partits polítics i les seves centrals sindicals es va fer la Constitució, tot això obra i gràcia del franquisme «renovat». Llavors comença el ball polític de pactes i ambicions pel poder. La transició desitjada pel poble va complint els tèmbers designis del «lligat i ben lligat» dins el tormentós procés democràtic que actualment disfruten a Espanya.

Consumant «l'Abraç de Vegara», entre l'esquerrisme polític i els franquistes disfressats i sotmesa la democràcia al poder econòmic i militar de l'oligarquia nacional, neix el clamor immisericordiós que amb Franco vivien millor, volen aixecar la llosa sepulcral d'aquell que no havia agut de neixer. D'aquell que signà sentències de mort sense donar cap compte fins a l'instant mateix que deixà d'existir. Els seus èmuls segueixen enyorant la visió macabra de veure atusellats davant les tàples «sacrosantes», homes hicha dones del poble. Desitgen tornar a repetir les escenes de terror i d'espant dutes a cap per requetés i falangistes i altres individus semblants de lligatge criminal.... Aquests són els qui avui, com ahir, criden desfermats que amb en Franco es vivia millor. No poder és-

ser altres és que llençant aquesta blasfèmia crerical i facciosa. No Poder cridar aquell crim mostruós gorges humanes que recorden tantes atrocitats comeses abans i després de la lluita fratricida, a sang freda, amb cinica i traïdores premeditacions. Aquell que valedreja, doncs, pels carrers i placetas aquella funesta cançó, és sense dubte, un malvat, un ser sense cor sense entranyes.

Som els primers a admetre racionalment opinions distintes, religions diferents o ideals contraposats. Però no acceptem els revanxismes de baixesa política, per mantenir interessos injustos, repetint una i una altra vegada, els quals van acumular riqueses en la inicua explotació i van llaurar el pa per tots amb la suor de llurs fronts.

Mai la mort s'ha de desitjar a ningú. Ni menys la vida hauria d'ésser executada sota cap concepte. Creiem que encara és més irracional i salvatge suprimir la d'aquells que representen el treball i simbolitzen la llibertat i el progrés de tots. Aleshores, clamar avui a mig segle de distància, que amb en Franco viviem millor, és desitjar la ignominia, l'afront històric que culminà en el desastre nacional i en la tragèdia més espantosa que ha registrat els anys del passat, i que, sembla, alguns el volen perpetuar dins el present i el futur de les noves generacions. Nosaltres, recordem aquells luctuosos episodis de la nostre Espanya sotjugada, repudiem amb totes les nostres forces la visió dantesca d'uns fets que enviliren la condició humana i el progrés que es deien representar. ¡Maleït sigui, tot aquell, que conscienciant, renuncià aquell fatidic i demencial refrà de guerra i de repressió! Qui persisteix, que calgui sobre ell tot el pes granític de la nefasta obra que sepultà el que en vida, va ésser el botxí d'Espanya, el sanginari dictador que, a treballs forçats, famèlics i fragellat per la tralla de la seva tirania, va sotmetre els famèlics presoners a aixecar el monument de la vergonya nacional i racional de l'Espanya contemporània. L'«art» i la malversació arquitectònica acumulats en el malait «Vall dels Caiguts», ha estat pastat amb la sang i la misèria de milers d'espanyols que lluitaren en defensa d'una Espanya superior de la que ens va legar el més baix nan del segle, més humana i més lliure per als homes i les dones del poble, del treball i de la pau sense cementiris. ¡En mala hora va engedrar natura

semblant avort que endolà la convivència del fecund sol espanyol, al llarg de 40 anys de cruent repressió i de mort!

No voldriem pas acabar aquesta penosa i a la vegada necessària diatriba contra els troglodites de l'obscurantisme religiós i de la tirania política i econòmica, sense dir a tots els treballadors de totes les tendències polítiques i de tots els anagrames sindicals, que pensin en allò que és el resultat d'aquest parlament híbrid, format d'estranyes casaments polítics, molts del quals representen una classe que està sofrint els efectes de la humiliació salarial, gràcies a l'estratègia covarda dels uns i a la maldat dels altres, que volen salvar l'economia que van enfonsar ells mateixos amb el franquisme, condicionats, amés, els drets dels treballadors, cada dia més sotmesos als interessos del capitalisme nacional i multinacionals. I per assegurar les seves posicions infrahumanes, promouen estratègicament terrorisme criminal, per justificar terrorisme legal i repressions governamentals, involuntant el propi moviment obrer, que no pot disfrutar els avantatges que podria obtenir d'una vertadera democràcia popular, per força revolucionària i la unitat obrera, en els elegits parlamentaris amb el seus cants de sirena.

Cada dia, doncs, resulta més evident que, sense l'acció directa que ha propugnat sempre el proletari de la C.N.T., mai no arribarem a la reivindicació necessària de la classe obrera en l'actual societat; i sense transformació que necessiten els homes i els pobles, per orientar la societat vers una vida millor, sense classe i sense absurds privilegis.

Aquesta lletania dels qui diuen que amb Franco es vivia millor, evocada i cantada pels ultres del franquisme i tolerada per tots els altres, té el seu origen fonamental en la manca d'acció viril del moviment obrer, que s'ha deixat portar pels «líders» del reformisme tradicional i obrerista, oblidant que el canvi fonamental que penetra fins el fons del problema que a tots ens dol ha de produir-se mitjançant la realització del socialisme llibertari, mai en la farsa política del parlamentarisme burgués, proletari o facciós.

Tomás ANDRES \*

(Traduït de «Tierra y Libertad de Mexic.

## TOT ES LLIGAT

(Ve de la 1ª Plana.)

condicions a ningú, guiats simplement per l'interès suprem de vigoritzar l'organització, sent uns de més, per això repetim que tot està lligat, i que no haver-se posat cap mena de delimitació, n-haurien sortit tots més agrandits.

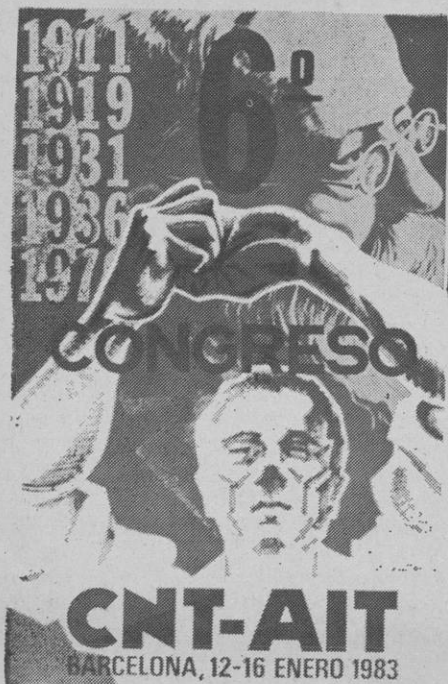
Estan lligades les tàctiques amb la finalitat, vetllem tots en consciència i tenacitat.

En conjunt un bon Congrés, d'on nan sortit acords que tots hem de respectar, pensant que l'impaciència d'alguns, és en par injustificada; no són els nostres mètodes que fallen, sinó la insuficiència de força que ens impossibilita momentàniament; amb aquesta situació deuriem acabar de comptar amb el que hem tingut, si no en el que tenim, començant perquè cadascú complexi els deures elementals enfocats a recobrar la salut física del moviment, car tenim sí, arrels encara ben fondes que brotaran si tenim prou persistència.

GESBA \*

# EL GRESOL

El gresol és un objecte que serveix per a separar les matèries que es posen dintre, a tí de poder escollir les que convenen per a realitzar tal estudi o projecta. Amb el seu aport hom pot obtenir possibilitats interessants.



Qualsevol congrés que reuneix determinades quantitats de persones per a tractar els temes que siguin es, converteix una mena de gresol. Cadascun dels congressistes o qualsevol dels seus representats opcions que els són particulars té —almenys hauria de tenir— la possibilitat d'exposar-les i proposar-les a fi que, fent-se una síntesis de totes, hom pugui unir acords que, sense malejar els principis essencials que regeixen la vida de l'organisme bàsic, puguin donar satisfacció unànime (si es pot) o almenys a una majoria ben ampla.

L'experiència prova que és equivocat el proverbi segons el qual «de la discussió neix la llum». Perquè, en general, el que més o menys aparèixer de les discussions, és un fumeral que priva de veure clar els aspectes essencials del tema que es discuteix. Sobretot que la discussió pren el caire de defensar interessadament conceptes allunyats dels fonaments que els units sense distinció, es deuen de respectar, a menys que els vulguin ficar en l'aire.

La fressa arribada fins aquesta planúria i les noves donades per persones que mereixen tota fé, junt amb les que un instant foren oficials (veieu «Solidaridad

Obrera», de Barcelona. Especial congrés, 16.1.1983.) donaven com a definitiva —en matèria sindical— la «Ratificació i enriquiment deis acord del 5º Congrés».

Però aquest acord fou mort tot d'una després de l'intervenció «in extremis», del que (ecara en aquell instant precis estava en funcions) secretari general Bondía qui, de faisó poc ortodoxa, el va fer anular.

Aquella intervenció i la decisió que en va sortir, consisten à ajornar la discussió del punt 8è. per un termini de tres mesos, i també altres aspectes que semblen ben anormals, fan pensar que del gresol confederal que hauria d'haver estat el 6è. Congrés, ha sortit ben poca cosa clara.

Felicitem-nos que a l'Exili Confederal se li concedeixi «el dret» (del qual no ens privarem pas, perquè ens l'hem ben guanyat) d'intervenir quan es consideri que, hom es vol atemptar als principis, tàctiques i finalitats de la C.N.T.

Tornant al punt 8è., és evident el treball realitzat pels qui volen apropar l'Organització al foc del Sindicalisme conformista. I és també evident l'interès perquè no esclati cap mena de trencadura. Mitjançans quines condicions. ¿A quin preu?

Convé estudiar totes aquestes coses. I no perdre el temps els que volem que la C.N.T. es mantingui fidel a la seva història de sindicalisme revolucionari que lluita per canviar la Societat i no tam sols per a fer pujar salaris i signar pactes de compromís amb l'Estat.

F. FERRER. \*

## NO TEN VAGIS PER LES BRANQUES

No te'n vagis per les branques, amic,  
quan parlis de la terra  
o bé de conquestes de cimals.

No te'n vagis per les branques, amic,  
quan t'ofereixin una terra  
al pinacle de l'absurd.

Baixa de les branques, amic,  
i comença la teva gesta  
conquerint primer  
la soca i l'arrel:  
la terra que trepitges.

Ramon de Berga \*

## COM ESTA LA BOSSA

J. Francistorra, Conneville, 28; Blanca Marcellán, París, 30; Montané Choisy le Roi, 20; Tarragó, París, 10; Pepita i Enric, Bezons, 20; J. Brugués Mane, 150; Domech, Maureillas, 50; C. Parra, Charleval, 25; Adell Rafael, id, 25; Villacampa, Montrouge, 50; F. Salanova, Draveil 100; R. Pujadó, Le Havre, 10; Elvira Ferrer, Montreuil, 63; Un de Flix, id, 30; S. Ripoll, Villablard, (dues vagades), 300; J. Llop, Igny, 50; A. Fumadó, Osseja, 25; Vidal Fontanet, Beauvais, 50; V. Artés, Lourdes, 50; Rosquillas, Pont de Meije, 50; C. Llobet, Courcelles, 20; Paulette Turk, Epinal, 20; Madame Tort, Gousainville, 50; Messa-gar, Les Cabanes, 100; Aguilar, Fontenay, 50; F. Moreno, Gardanne, 10; S. Clemente St. Ardevol, 20; E. Edo, Pelisanne, 100; Bagés, Stains, 40; A. Sedano, Aulnat, 150; O. Ester, St. Christol, 30; Montferrer, Auvillar, 20; Gironella, Pamiers, 100; M. Salas, Carpentras, 120; Pau Castellvi, Hospitalet, 114; S. Garcia, Mezan, 60; Un de la Comarcal de Berga, 50; E. Laborda, París, 20; Emile i Remei, Clohars Carnoët, 18; Abelló, París, 50; Roc Llop, id, 40; J. Floristán, Royan, 50; V. Lopez, Brive, 50; D. Cartagena, Auch, 50; Grau, Ceret, 50; Henri Bas, Castres, 100; A. Ubach, Amiens, 25; M. Ferrer, Limoges, 10, P. Martí, Andorra, 100; Serra Amorós, Toulouse, 50; Jacomy, L'Hay les Roses, 100; P. Lacosta, Vierzon, 50; Pascualena, Marignane, 100; R. Puig, Sigean, 60 F. Total 3.123,00  
Despeses 2.374,52

Excreix 748,48

Impressió del número (77) 1.150,25  
Expedició del número (77) 634,77  
Gastos 100,00

Total gastos 1.885,02  
Manca del nº 76 489,50

Gastos 2.374,52

Manca a pagar el present número.

Le Directeur de la Publication  
Roc LLOP.

Imprimerie des Gondoles

4 et 6, rue Chevreul, 94 600 Choisy-le-Roi.

C.P.P.A.P. nº 1686 D 73

Girs a Roc Llop

C.C.P. 9 232 33 V París  
33, rue des Vignoles, 75020 París.

# C.N.T. - U.G.T. I CATALUNYA

Amb el títol «el P.S.O.E. i el nacionalisme català», Enric Olive i Serret publicà el 22 de Novembre passat, a la Tribuna lliure de «El País», un article, en el qual, referint-se a «la tradició anarquista», assenyalava que entre 1900 i 1910 la classe obrera catalana, formada gairebé en totalitat de nadius de Catalunya o de terres de llengua catalana, optà obertament per l'anarquisme, i, més concretament, per un anarco-sindicalisme de clara influència francesa; però també vinculat a la tradició obrera de la Internacional. «En aquest context històric», afegeix, «crec que cal interpretar l'opció anarco-sindicalisme del proletariat català, com una manifestació de la realitat del fet diferencial català».

Com que aquestes afirmacions i consideracions no corresponen al rigor històric, em veig en la necessitat de restablir la realitat en la seva més alta accepció, utilitzant el recurs dels textos i testimonis dels homes que varen militar, en aquelles èpoques, en L'Aliança a partir de 1866 o 1868; a la Federació de Treballadores de la Regió Espanyola fundada el 1881; a Solidaritat Obrera o a la C.N.T. fundada en el Congrés Nacional Obrer celebrat els dies 30 i 31 d'octubre i 1º de novembre de l'any 1910, totes aquestes organitzacions inspirades en els principis antiautoritaris de la Primera Internacional.

Anselmo Lorenzo, en la seva obra «El Proletariat Militant», referint-se al període 1866 - 1873 assenyalava: «Si no haguessin estat a Barcelona: Viñas, Soriano, Meneses i Ferrán, andalusos i privilegiats tots, si Rafael Farga no hagués anat al Congrés de la Internacional de Basilea, on rebé la influència de Bakunín, a més d'inspirar-se de la grandesa de les idees de L'Internacional... els obrers catalans no haurien estat mai internacionalistes. Creu també que: «Si l'acció de l'italià Fenelli, delegat de La Internacional i de L'Aliança, s'hagués limitat a Barcelona, la ciutat industrial, hauria fracassat en la seva missió, sense obrar també a Madrid el centre polític, València Alcoy, etc.

Per la seva part, Palmiro Marbà, autor d'«Origen, desenvolupament i transcendència del Moviment Sindicalista Obrer» escrit l'any 1913, revalida també aquesta opinió: «S'ha comentat molt sovint que és precisament de Catalunya que parteixen totes les iniciatives i on neixen els grans moviments, però tot això té una explicació ben lògica. Reunits a Barcelona durant molts anys, la majoria dels lluitadors més intel·ligents i actius d'Espanya, i posats en contacte entre ells,

arribaren a crear aquest ambient obrer tan ample...».

A tot això cal afegir l'exposat per Manuel Buencasa en el seu llibre «El Moviment Obrer Espanyol 1886 - 1926», escrit el 1927: «En Catalunya, on en els primers temps vaig residir (1913 - 1920), viver i pedrera inestancable de resoluta lluitadors de l'anarquisme i de la C.N.T. Les dues terceres parts dels nostres militants de la Península vivien llavors en aquella regió».

«Els companys de les altres comarques espanyoles, essent perseguits o per falta de treball, es refugiaven a Barcelona on a més de fraternal acolliment, trobaven un abundós camp d'experimentació revolucionària».

«Els obrers catalans, no corromputs per la política dels partits, s'entien meravellosament amb els forasters vinguts de distintes regions d'Espanya, la major part llevants, aragonesos, andalusos, castellans i mallorquins».

«Els catalans de la C.N.T. honoraven de tal manera els companys de «fora» que, excepció feta de Miranda, Andreu, Peiró i Andrés Nin (anarco-sindicalista en aquells temps), els altres Secretaris de la C.N.T. van ésser forasters proposats per Catalunya...». Segueix la llista de dotze secretaris de la C.N.T.

En cap circumstància l'acció dels militants i dels Comitès responsables de L'Internacional, de «Solidaritat Obrera» i de la C.N.T. més tard, no pot donar lloc a interpretar-se com a favorable a qualsevol catalanisme. Per desmentir-ho hi ha els centenars de publicacions, de manifestes, de conferències, i les desenes i desenes de Plens i Congressos. El contrari, preconitzant la unió i la fraternitat de tots els treballadors en front de la patronal i l'Estat per damunt de les fronteres nacionals o regionals, la C.N.T. es va mantenir, en tota ocasió, conseqüent amb els principis de la 1ª Internacional, mentre el nacionalisme dels catalanistes de l'Esquerra de l'Estat Català i de la Lliga era un nacionalisme de la burgesia, del capitalisme i de la reacció, es a dir, l'antitesi de l'internacional obrera consubstancial de la C.N.T.

Es així com des dels primers dies de desembre del 1932, amb l'instal·lació del règim autònom a Catalunya, s'aguditzà —segons diu Peirats en «La C.N.T. en la Revolució Espanyola»— la repressió del moviment llibertari pels Dencàs, Badia i Anguera de Sojo. En possessió de l'

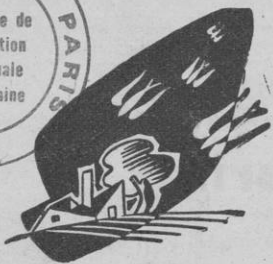


Ordre Públic, l'Esquerra Republicana tracta d'abatre la C.N.T. amb la clausura dels seus sindicats, amb la censura, l'arreplec o la supressió de la seva premsa, la detenció dels seus redactors i les presons governatives. «Els Casals de l'Esquerra es convertiren en presons clandestines, on són segrestats i palejats els treballadors llibertaris». El moviment del 5 d'Octubre de 1934 contra el Poder Central, va posar al descobert la veritable personalitat d'aquests catalanistes, amb la detenció, el vespre de llur declaració, dels militants llibertaris més coneguts. Els companys del Sindicat de la Fusta, arrancats els precintes dels locals clausurats, es varen veure obligats a replegar-se davant la intervenció brutal de la força pública; «a les cinc de la tarda és assaltada, també a trets per les forces del Govern de la Generalitat, la redacció de «Solidaritat Obrera» i són tancats els seus locals». Quant al favorable acolliment dels treballadors catalans a favor de la C.N.T., en menyscap de la U.G.T., s'ha d'afegir que si aquesta es limitava a la simple reivindicació econòmica i de trampoli polític del P.S.O.E., donant-li els seus vots, aquella no tan sols s'ocupava de les qüestions simplement obreres «sinó de tot el que es referirà al conjunt de la societat humana, en les seves múltiples i variades manifestacions, donant-se per objectiu l'establiment per l'acció directa, d'una lliure federació de lliures associacions de productores lliures». (Congrés de Barcelona de l'any 1881); aquestes, i no sé quin fet diferencial català, foren les raons històriques, junt amb la puresa de l'ideal antiautoritari, la conseqüència i l'esperit de sacrifici dels seus militants originaris de quasi totes les regions d'Espanya, que, a Catalunya, centre industrial per excel·lència, va tenir la seva més eloqüent expressió i acolliment per part dels treballadors.

(Traducció del castellà per:

Enriqueta CARRERAS. \*

febrer de 1983.



1983, uº 79

# terra lliure

MENSUEL  
PRIX : 1,00 F.

Butlletí interior de l'Agrupació  
Catalana C.N.T. (Exterior) — 3ª època

PARIS MAIG - JUIN 1983.  
nº 79.

## ELS IDEALS

*En totes les idees, té vida predominant, l'efectiu. En general, els nostres actes personals, son guiats per aquest sentiment, que ens dona una inclinació vers el que és del nostre gust.*

*L'afectivitat no és mai passiva. Es activa i no és subjectiu, sino més aviat, objectiu. Sentiment que ens dona la possibilitat de triar conscientment el camí que volem escollir per el nostre pervindre.*

*Existeixen moltes formes i classes de idees. Segons el grau d'afectivitat que les mateixes comporten en l'individu. Es sempre un laboratori de conceptes en permanència. I molt generalitzat allò que es creu que és bell, bonic, veritat i el be.*

*Tots els homes tenen un objectiu. Es un sentiment comú a l'espècie. Reacció natural de les nostres aptituds intel·lectuals. Motor de l'evolució de l'home que ens dona emocions i opinions concretes sobre el que volen i desitgem. Capacitat experimental que ens obliga i ens força a un anàlisi permanent de verificació evolutiva del que sentim i pensem.*

*Tot això és motiu que sempre hi hagi una classificació de les idees en la societat. La capacitat de jutjament no és mai la mateixa entre els individus. La confrontació te que ser justa i és així que la evaluació pren les formes decisives.*

*Tot és incorporat a la personalitat que es va adquirint en el temps i en la lluita de tots els dies. I és així, com a mesura que els anys passen, el nostre convenciment, ens marca el camí a seguir i les maneres de conduir el viure personal i col·lectiu amb els demés.*

*Existeix l'ideal primer. I en segon lloc, la decisió. Existeix el que és abstracte. I el que és CONVICCIO.*

*D'ací ve el problema que tenim moltes vegades, amb les noves generacions. Sentir i creure, no és el mateix que estar convençut.*

*Així trobem l'explicació dels camins escollits per certes minories, per adaptar-se al sistema polític-sindical, creat per els governs i Estat espanyol, dins d'aquesta democràcia que ens governa.*

*El Congrés de Madrid i abans el de Barcelona, ha tingut aquest problema. Li*

(pasa a la plana 2ª.)

## AVUI!

*Goethe a dit; aquesta poètica definició de l'esperança.*

Es l'Aurora apercebida en una nit de tempestat.



No és que siguem pesimistes quan mirem l'horitzó polític i social, que avui es presenta davant dels nostres ulls. Es el contingut de la situació global que el món arrossega a través dels adveniments. No és que avui sigui pitjor que ahir i millor que demà; els sempre són portadors de conflictes humans, amb la seva perpètua bel·ligerància. La història i l'informació justifiquen quan pasem les pàgines de cada dia.

El resum és catastròfic amb totes les aberracions i contradiccions que la paraula pot imaginar dites amb un vocabulari a mesura i a nivell de la política. ¿Porqué? La política i la premsa, tenen un llenguatge particular, ho constatem quan llegim els portaveus de la informació. Aquesta informació que radica amb el sensacionalisme. Malgrat les paraules buides que són escoltades per el públic com una droga quelsevol. Val la pena estudiar-les, amb el seu encuny artificial que vol cubrir tot aquest boirós cercle que el món ha de soportar, el panorama és crític quan veiem els canons camuflats en cada cantó estratègic, mentre que tots diuen que treballen per la pau.

Cap teoria moral ve a oposar-se o a fer front contra aquesta negativa evolució; res ve a confirmar-totes les forces es complementent malgrat que emplein els mateixos mètodes, no importa la tendència política, per mantindre aquest estat de coses. Res de filosòfic ni humà, sinó innovacions que l'armament produeix per fer por als altres i al mateix temps per anihilar tota revolta de caràcter social que vulgui apareix a l'horitzó.

Amb l'ajuda i la complicitat de les grans potències, de passions i de fanatismes, fan de les mases un instrument pasiu. Les grans potències ofereixen les armes i els altres els cadàvers. Els camps de batalla són l'il·lustració d'aquest holocaust permanent. Avui es mata a Deu i a sa mare amb el consentiment de Deu i de totes les reli-

gions, que per desgràcia en ple segle XX encara s'ensenya religiosament. ¡Amén!

Avui més que ahir, els valors espirituals dels homes es perden dins l'histerisme col·lectiu amb totes les seqüeles que subjuguen els homes a seguir dogmatismes caducs en pèrdua de la seva autenticitat.

Les corrents actuals multiplicades a l'infinit, són portadores d'odi i de sang sense poguer entreveure una lluita d'emancipació que acabés amb tot aquest resultat ple de confusionisme. Es evident que els pobles estimen ésser enganyats; deu ser una necessitat primordial, altrement no s'esplicaria, mentre que el materialisme fa el reste, situant-lo en e lloc com li corres pond. No apareix cap dreuera davant els deplorables adviniments; cap punt de salvació dins el naufragi col·lectiu, tot «fot» el camp vers la deriva. Els estats contribueixen amb tots els seus mitjans i en tota la violència arbitrària, per mantenir un clima agut del nacionalisme i de domini sigui el partit que sigui en la més alta esfera; sigui comunista, demòcrata o conservador.

Les provocacions dels grans estats són a l'ordre del dia; amb llurs armaments i llurs discursos juguen amb el foc, quan saben que sols 15 bombes atòmiques avui serien suficients per arrasar el món. Segurament que aquestes monten ja la guàrdia en un lloc determinat. Mentre tant, 150 mil·lions

(pasa a la plana 2ª.)

# Cant a la vida

Ja estem a la primavera. Tots els anys, la veiem venir. Amb les seves ruelles vermelles. Rojors dels prats. Floresta dels caminets i reguerols.

Baixant de Puigcerdà, vers Campdebanó i Camprodon, els ramats pasturen i mengen l'herbe nova que creix per tot arreu. Els indrets més molls, amb reserves d'aigua corrent, tenen creixems, llinçons i mastegueres, per fer els amanits del dia i del vespre, amb picadeta d'all, oli d'oliva i vinagre, que fan la joia de la taula aquets dies.

Baixant vers l'Empordà, es troba la bonica vila d'Olot i un xic més enllà, Banyoles.

Garrotxa plena de perfums de muntanya. De romani en flor, farigola també florida. Viarons plens de bardisses que punxen. Cireretes de pastor que menjaven quan erem petits. Gíngolers alts, que donen el fruit dolç del tamany d'una oliva.

La Ginesta, guirnaldeja i les seves flaires, són bàlsam de la Natura, que ens fa oblidar les misèries humanes. Respiram a ple plumó. Mirant el Canigó de l'altre costat, creiem que és veritat que tant que tenim vida, també hi ha esperança.

Amb un món més beil i millor. El cant dels ocells, ens ho diuen i la mutació de les terres altes i baixes ens ho afirmen.

Tot és germe. Existència concreta de l'home i de tot el que l'envolta. Transformació permanent. Veritat anarquista. Concepció natural. Única veritat del viure. Més enllà, no hi ha res. Tot és aquí. Dins la primavera florida.

Seguint els camins, variat tot, generosa i cor pur, acompanyat de llibertat, la flor del cirerer ombreja la terra i floreix l'Empordà com un ram de flors, de perfums juvenívols, de Nina xamosa que ens dona el bon dia.

Mutisme que parla sol i que diu com Rousseau, que l'individu neix lliure. Innocent i te virtut natural, per l'acció, estimar i crear.

De Basalú a Figueres, tot riu, tot canta a les terres, que van a la Mar. Com el Manol, la Muga i el Fluvià, per S. Pere Pescador, amb llisses que salten i anguiles petites.

Roses, al costat esquerra, l'Escala a dreta, els pescadors cantan habaneres de un temps passat i saltirones sardanes, amb flaires de peix fresc i cants guturals de blanques gavines.

Estampes de la meva terra. Primavera del cor, que per primera vegada, la visc sense la meva NINA.

S.V. \*

## Els ideals

(ve de la 1ª plana.)

hem donat solució. Per ara. Però estic segur, que tornarà a la palestra. Tenim de treballar molt per portar el nostre convenciment a l'ànim de tot hom. Els errors es paguen cars, quan es tracta de l'ideal. En aquest cas concret:

L'anarcosindicalisme.

Les nostres publicacions, no faran mai prou treball, en aquest sentit.

Vicenç SOLER \*



## Avuí!

(ve de la 1ª plana.)

de sers moren cada any de fam en el món, mentre que la producció està en augmentació per descredut de la societat i de tots els organismes representatius. La lògica va perdre la seva lògica quan la propietat i l'autoritat van apareixer; avuí recoltem el pa negre de la misèria, creient que som feliços perquè tenim una «pela» malgrat que aquesta sigui desvaloritzada.

Les idees anarquistes són portadores de una altra visió més adequada als homes. No creiem en els mites, sols l'home pot acabar amb aquest terror que avuí vol imposar-se. Sols les conviccions dignes i lliures tenen crèdit per edificar una altra societat a les necessitats de l'home, no del profit; que consti en acta.

F. ROLDAN \*

## Què és la solidaritat?

En Pompeu Fabra diu: «...entera comunitat d'interessos i de responsabilitats».

Apart la solidaritat obrera en certs moments històrics o altres casos excepcionals, a on es posa en pràctica avuí en dia?

Està vist que no hi pot haver comunitat d'interessos si les responsabilitats se les prenen per ells els que tenen interessos a cost de la comunitat.

Però la paraula **Solidaritat** està de moda avuí dia, i fins es creen ministeris amb tot un equip de tècnics que estudien com treure d'un lloc per a posar-lo a un altre.

I de la manera que està enfocada la cosa, dintre d'aquesta societat, es tenen que tenir drets, «drets oberts» com diuen, per tenir dret a la «**solidaritat**».

No tens treball si, començant la vida, no has tingut dret a la instrucció almenys a una formació. Ni un treball dels més baixos en l'escala social, si no és dels que fan falta a aquesta societat.

Si no tens treball declarat, no tens «fulla de paga».

Si no tens fulla de paga, no tens dret a la salut, i encara menys els medis de no perdre-la.

- No tens dret a l'ajuda de paro.
- No tens dret a l'ajuda familiar.
- No tens dret a llotjament.
- Si no tens teulat, no tens dret a la família.
- Si la tens te'n separen.
- No tindràs dret a l'esperança de vida.
- No et quedarà ja ni la dignitat, perquè tindràs de viure d'ajuda dita social de tant en tant, i d'obres caritatives, tenint d'anar a demanar.

I tot el més tindràs dret, per part d'aquesta societat, a l'assistència pública quan ets vailet, a l'hospital o a la presó més endavant, a l'hospici més tard, i a la mort més aviat.

Això existeix avuí dia en aquesta societat, sabent que té, més o menys, quatre per cent de població en aquest estat de sub-proletariat, del país o immigrants.

Si s'entengués el veritable sentit de la **SOLIDARITAT**, i si es posés en pràctica, es podria anar llavors veritablement més lluny, i més enllà de les fronteres, en tota la plena significació de la paraula.

Enriqueta CARRERAS \*

París

# TABAL i BARREJA

Lluís LLACH

Duran el mes d'abril hi va haver-hi un recital d'aquest cantaire català en el Teatre Bobino de París.

La seva prestació va ésser una demostració musical, amb textos exclusius que LLACH sap adornar-los amb tota maestria i profunditat. Deixant del seu pasatge sobre l'escena, una veritable sensació del seu art, amb la correlació a la seva particularitat com artista.

## EL CONGRES MONOGRAFIC DE LA C.N.T.

El prop passat mes d'abril, tingué lloc a Torrejón de Ardoz, (Madrid) un comici confederal per definir certs problemes orgànics deixats pendents a l'últim Congrés celebrat a Barcelona el mes de Gener prop passat.

Es va tractà de l'orientació sindical al sí de la C.N.T.

El debat va ésser aspre i profund, però al fi es ratificà els accords del 5º Congrés, refusant tota forma de sindicalisme que s'aparti dels principis i finalitats clàssics de la C.N.T., i principis fundamentals de la Primera Internacional.(A.I.T.).

## TARRAGONA

*Sota el cel de Tarragona,  
Terra y mar són un tresor,  
L'ocell, la vida y fredona  
I de gaubança omplena el cor.  
Oh, muntanya de l'Oliva!  
Oh, Balcó, que, igual, no hi ha!  
Son imatges de la vida  
Que, ningú, pot oblidar.  
Per la Rombla, s'hi respira  
Un airet mol fresc i sà;  
Roger de Llúria, hi admira  
Tot el poble català.*

Tarragona!

*Es la nostra joventut  
Plena d'amor i d'esperança.  
Tarragona!*

*Es aquell temps tan volgut  
Que tot era benhaurança.  
Quan ens donàvem la mà  
Per puntejar la sardana,  
Que era dolç el la, la, la,  
Tan amb sol que amb tramuntana.  
Quan anaven destilant,  
El magí de les timbales,  
La Geganta i el Gegant,  
Ritmant el cant de les gralles.  
Tindrem sempre, Tarragona,  
Ben al fons del nostre cor,  
Guardarem, fins i la tomba,  
Ben vivant el seu record.*

Ricard GARRIGA \*

## FESTA EN EL CENTRE CONFEDERAL DE PARIS

Una concentració fraternal tingué lloc el diumenge dia 24 d'abril al nostre Centre de Vignoles.

En primer lloc, nostra més profunda felicitació al Comité Comarcal de la C.N.T. de la Regió de París per la bona iniciativa que tingueren de celebrar aquesta reunió.

Van trobar-se en aquest acte vells i joves dins una confraternització íntima, on la poesia, l'humor i el cant no mancaren al llarg de la diada.

## PREMSA REBUDA DE FORA DE CASA

«Caliu», butlletí del Casal Català de París i «Mai no Morirem», butlletí del Casal Català d'Anguleme, que acusen recepció d'haver rebut el nostre.

Les altres publicacions, a les que enviem «TERRA LLIURE», i ens ignoren, no en fem esment.

ELS DEL «RAM DE L'AGUA A LA T.V.E.»  
*Llur xef (també en tenen) digué:... «que no pararien fins universalitzar llur manera amorosa». ¿I. què han de fer allavors les boniques dones?. Tapiar amb ciment llur jardí? Ni pensar-ho! Per llur amor, cal fer-se jardiners...*

## LA MILLOR LLENGUA

(ve de la plana nº 4.)

*el treball el que continua éssent l'element essencial de relació dins aquella mena de Torres de Babel que són les fabriques i que deixen d'ésser una llegenda, superada per la bona voluntat dels homes, quan saben afegir a l'element primordial i honrós de la vida que es el treball creador i pacificador, la bona intel·ligència de què hom es capaç de donar prova l'home conscient i normal.*

*Totes aquestes coses, dites així, a trancs i a barranques, han estat tractades per tots els sociòlegs d'arreu del món i entre ells —com tots sabem— són molt importants els estudis fets pels anarquistes, dels que cal esmentar Pere Kropotkin, a qui ningú no li ha raspat les barbes i de qui, encara avui resta viu en el nostre esperit l'ensenyament dels seus exemples. (Nº 80. continuació i fi.)*

Ferran FERRER \*



Postal

## PASSEJANT PER PIGALL

*A Pigall'  
pebre i all,  
fortor de sexe.  
Tot un contexte  
de la malúria  
social.*

*Tant se val  
si Pigall'  
és nexa  
per al sexe  
i remei de pitjor mal.*

*Pebre i all ?  
L'Amor es cuina  
a Pigall' ;*

Roc LLOP \*

## COM ESTA LA BOSSA

*Laborda F. París, 20; Elvira Ferreer, Montreuil, 100; M. Alcón, México, 70; B. Peralta, Ribesaltes, 50; R. Casals, Mas d'Azil, 50; Un de la Comarcal de Berga, 50; R. Pérez, Prades, 40; Pujadó, Montvilliers, 10; Roldán, Drancy, 10; Tarragó, París, 10; Belles, Perpinyà, 20; Fernández (I), París, 100; R. Llop, París, 30; Bagés, Stains, 40; Capdevila, Bedarieux, 20; Lacosta, Vierzion, 50; Un Pelat de Toulouse, 50; J. Bruges Mane, 100; Agrupació de Lyon, 104; Emília Rovira, París, 100; R. Adell Charleval, 25; C. Parra, Charleval, 25; (Al nº 78, hi mancava Belles Joan, Perpinyà, 10; el total es bo.) Excreix nº 78. 748,48 F.*

Total: 1.822,98 F.

Despeses

Impressió del número (78)	1.262,60 F.
Expedició del número (78)	612,29 F.
Gastos	20,00 F.
Total gastos	1.894,89 F.
Entrades	1.822,98 F.

MANCA

71,91 F.

Manca a pagar el presente número

Le Directeur de la Publication  
Roc LLOP.

Imprimerie des Gondoles

4 et 6, rue Chevreul. 94 600 Choisy-le-Roi.

C.P.P.A.P. nº 1686 D 73

# LA MILLOR LLENGUA

(continuació)

Amb un veí nostre natiu d'Avila, de saberuda avior i de rica expressió castellana, entaulàrem el tema de les llengües regional espanyoles. La conversa fou reposada fins que arribàren a la qüestió creuera: ¿Per quina raó que no sigui la llei de la força heretada d'antic ha d'imposar una minoria la seva parla a totes las minories del conjunt? Encare més: ¿Per que prohibir a les diverses minories que compona el conjunt, l'ús de la llengua vernaclea?

La resposta fou un xic apassionada. Essent Castella, la unificadora d'Espanya, està en dret d'exigir que dins totes les regions hom parli el castellà.

A la pregunta: ¿Què pensariu vos si, demà qualsevol país, conquistant Espanya, prohibís a Castella l'ús del seu veb?

Aquell bon amic saltà de la cadira com si hom l'hagués punxat amb un punxó invisible i, acaloradament, responguè: Ah, em llançaria a la muntanya a tirar trets!

Esmicolades la pregunta i la resposta,

## BANAT

Envoltat de muntanyes punxagudes, enmig d'un indret privilegiat, es troba un poble muntanyenc, de nom BANAT.

Pertany a la regió de l'Ariège, i té a Tarascó ben al costat, amb rius i fonts i coves es BANAT.

Poble tranquil, de pocs habitants, de cases esparces i horts ben cuidats, apte pel descans i la reflexió això es BANAT.

El viatger que fuig del soroll, de la gran i inhumana ciutat, si el coneix, adreçarà els seus passos cap a BANAT.

Gaudira de rius i de muntanyes, restarà per sempre més meravellat, i quan torni a buscar pau, i goig de viure, escollirà BANAT.

Manuel GIL. \*



s'obrí pas la compressió del fet que els qui s'ham limitat a protestar contra les susdites prohibicions, tindrien també el dret a llançar-se a la muntanya per tirar trets. Però, no es tracta de tirar trets... Es tracta de comprendre que la querella de les llengües sols pot i ha d'ésser apavai-gada, mitjançant la mútua facultat de comprendre i de resoldre les coses fraternalment. Tenir en compte que tota persona que s'integra —encara que sols sigui circumstancialment— dintre un país estranger, s'interessa per aprendre la seva parla. ¿Per quins motius se sent amb dret d'exigir d'un seu compatriota de llengua distinta a l'oficial, que renunciï a la pròpia expressió parlada?



El fet que Zamenhoff hagi ajudat a persones de diversos idiomes a comprendre's és un factor d'innegable importància. Però no ho és tant que decideixi la solució dels problemes més greus que avui dia té platepats la Humanitat. Essencialment resol el problema de relació entre persones que poden expressar-se cada una en diferent o diferents llengües, sense que cap d'elles no tingui concordància amb la del corresponsal.

Se suposa que les persones partidàries d'un idioma universal deuen d'ésser (a priori) amants de l'harmonia. Però no han mancat baralles defensant unes l'Esperanto, d'altras Ildo, i altres més, diferents llengües inventades. El fet de parlar la mateixa llengua mai no ha impedit les guerres civils en els països que les tingueren.

Quan l'home es refereix a l'idioma ho fa (ipso facto), a la cultura. I jo he notat deuen haver-ho notat sens dubte els qui han treballat dies les mateixes condicions que jo, encara que no sigui més que cir-

constancialment que existeix un aspecte del problema que, tal vegada per ésser primari, se mira gairebé sempre de costat. Però Jo el considero molt importat. Dament de tot que estem mancats l'escoles i que, el poc que hem après ha estat fent front als avatars de la vida.

Es el següent.

Camilo Berneri dedicà un petit estudi a la influència fraternalitzadora del treball, publicat en llengua original sota el títol: (Cristianisme i Treball) Arriba a conclusions molt interessants, tant amb el que concierneix el fet social com —inclús— la influència psicològica que se'n desprèn. Jo he observat que, junt amb la mímica, el treball es converteix en el primer llaç de relació entre els humans provinents dels quatre punts cardinals. Es a ella, a la que em refereixo.

Mímica i Treball són els dos elements primers per a traduir els sentiments que hom pot imaginar i neutralitzar la dificultat humana de comprensió mitjançant les formes parlades... però ignorades entre si per les dues o mes personas en contacte—, homes i dones de diferents horitzons geogràfics, culturals, etc....

On vaig acabar la meua carrera d'asalarariat, ens reunim fins vint-i-tres nacionalitats diferents. L'idioma francès —és clar— servia de mitjà d'entesa quan els homes de tantes nacionalitats, bé o malament, però més malament que bé, arribaven a parlar-lo prou per a fer-se comprendre. Però abans, quan arriabaven els nostres companys de treball provinents, entre altres països, del Pakista i altres llocs de l'Asia, aleshores entrava al joc de la mímica amb el treball.

Fent ús de la mímica els primers passos solen ésser difícils. Però, quan ha passat una hora de repetició dels mateixos gestos, copiats els moviments fidelment, tot això entre obrers de nacionalitats diferents, hom observa que el que ensenya esboça un somriure, al qual el deixeble respon amb un altre. Al dia següent —seguint el costum de la terra i de la cultura o usatge de França— una bona estreta de mans marca el senyal de la cordialitat que, més avant serà, tal volta, una nova amistat creada i consolidada pel treball.

Pocs dies després, acabada la iniciació laboral que uneix homes i sentiments, hom passa a una nova fase: l'aprenentatge de la llengua. A força de paciència del qui ensenya i d'interès del qui aprèn, es facilita la comprensió, encara que sigui

(pasa a la plana 3<sup>a</sup>)